1. Devarim 17:8-13

On the basis of the Torah that they will direct you, and on the law which they will say to you, you must act;

do not stray from the matter that they will tell you right or left

כָּי יִפְּלֵאْ מִמְּךְּ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בִּין־דָּםוּ לְדָׁם בֵּין־דָּין לְדִין וּבֵין נֶגעׁ לְלֶגַע דַּבְרֵי רִיבְת בִּשְׁעָרֵיךְ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל־הַמָּלְוֹם אָשֶׁר יִבְחַר ה' אֱ-לֹהֶיךְ בְּוֹ: וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהָנִיםֹ הַלְוּיִם וְאֶל־הַשּׁפָּט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְדַרִשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךְּ אֵת דָּבָר הַמִּשְׁפֵּט:

ָוְעָשִּׁיתָ עַל־פֶּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגַּיִדוּ לְךָּ מִן־הַמָּקוֹם הַהֹּוּא אֲשֶׁר יִבְחַר ה' וִשְׁמַרְתָּ לַעֲשׁוֹת כָּכָּל אֲשֵׁר יוֹרְוּךְ:

עַל־פָּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךְּ

וְעַל־הַמִּשָׁפֵּט אֲשֵר־יאֹמִרְוּ לְּךָּ

תַּעֲשֵׂה

ָלָא תָסוֹר מִן־הַדָּבֶּר אֲשֶׁר־יַגְּיִדְוּ לְךָ יָמֵין וּשְּמְאל:

וְהָאִּישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׁה בְזָדׁוֹן לְבִלְתִּי שְׁמְעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעמֵד לְשֶׁרֶת שָׁם אֶת־ה' אֱ-לֹהֶיךּ אָו אֶל־הַשּּפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהֹּוּא וּבְעַרְתָּ הָרָע מִיּשְׂרָאֵל: וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיֵרֵאוּ וְלֹא יִזִידָוּן עְוֹד: ס

2. Talmud Shabbat 23a

What blessing does he make?

"Who has sanctified us with His commandments and commanded us to light the Chanukah lamp.

Where did He command us? Rav Avya said: *Do not stray;*

Ray Nechemyah said: Ask your father and he will tell you, your elders and they will say to you.

?מאי מברך

מברך אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של חנוכה

והיכן צונו?

רב אויא אמר: מ*לא תסור*;

רב נחמיה אמר: *שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך*.

3. Talmud Berakhot 19b

A beraita:

Great is human dignity, in that it pushes aside DO NOT in the Torah

Why (does it push aside)?! Say there is no (value to) wisdom or understanding or sagacity opposite G-d!? Ray son of Shya had interpreted this in the presence of Ray Kehana: the DO NOT of do not stray.

They laughed at him: The DO NOT of do not stray is deoraita!?

Said Rav Kehana:

A great man said something - Do not laugh at him!

All Rabbinic matters – they supported on the DO NOT of *do not stray,* and because of dignity - the Rabbis permitted.

:תא שמע

גדול כבוד הבריות שדוחה [את] לא תעשה שבתורה.

ואמאי? לימא: אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'!?

תרגמה רב בר שבא קמיה דרב כהנא: בלאו דלא תסור.

אחיכו עליה: לאו דלא תסור דאורייתא היא!?

:אמר רב כהנא

גברא רבה אמר מילתא - לא תחיכו עליה!

כל מילי דרבנן - אסמכינהו על לאו ד*לא תסור*, ומשום כבודו - שרו רבנן

4. Vayikra 18:30

You must be shomer My mishmeret to not do of the abominable statutes which were done before you, and you will/must not be defiled in them.

I am Hashem your G-d.

וּשְמַרְתָּם אֶת־מִשְמַרְתִּי לְבִלְתִּי עֲשׁוֹת מֵחָקּוֹת הַתִּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשְׂוּ לִפְנֵילֶם וְלָא תְטַּמְאָוּ בָּהֶם אָנָי יְלֹוֶק אֱ-לֹהֵילֶם: פ

5. Talmud Yebamot 21a

Said Rava:

From where in the Torah is there a hint to (prohibitions of incest with regard to) secondary relatives? Scripture says because the men of the Land did all those abominations —

Those = the 'hard ones', so derive that there are 'soft ones', and what are they? Secondary relatives . . . Rav Kehana said, from here:

You must be shomer My mishmeret – make a mishmeret for My mishmeret.

Said Abbayay to Rav Yosef:

But that is deoraita!?

It is deoraita, but the Rabbis interpreted it.

Everything in the Torah is interpreted by the Rabbis!?

Rather it is derabannan, and the verse is a mere support.

אמר רבא:
רמז לשניות מן התורה מנין?
שנאמר: כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ –
האל = קשות, מכלל דאיכא רכות, ומאי נינהו? שניות . . .
רב כהנא אמר, מהכא:
ושמרתם את משמרתי - עשו משמרת למשמרתי.
א"ל אביי לרב יוסף:
הא דאורייתא היא!?
דאורייתא ופירשו רבנן.
כל התורה נמי פירשו רבנן!?
אלא מדרבנן, וקרא אסמכתא בעלמא.

6. Maimonides, Commentary to Mishnah, Avot 1:1

"and make a hedge for the Torah" – meaning the gezeirot and takkanot which distance a person from transgression,

as The Exalted said: "You must be shomer My mishmeret", and they said in explanation of this: "make a mishmeret for My mishmeret". ועשו סייג לתורה - רוצה לומר הגזרות והתקנות אשר ירחיקו את האדם מן העבירה, כמו שאמר יתעלה: "ושמרתם את משמרתי", ואמרו בפרוש זה: "עשו משמרת למשמרתי".

7. Maimonides, Commentary to Mishnah, Introduction

The fourth category

these are the laws that the prophets and sages of every generation established as a fence or hedge for the Torah;

these (are the laws) that Hashem commanded to do generally when He said "you must be shomer My mishmeret", which via tradition = "make a mishmeret for my mishmeret";

these are (the laws) that Chazal call "gezeirot".

There can be disputes regarding (laws in) this category as well . . .

See that bird-meat in milk is a rabbinic gezeirah to distance from sin, while only kosher-animal-meat is forbidden by the Torah, but the Sages forbade bird-meat in milk so as to distance from the prohibited, but some among them did not favor this gezeirah,

thus Rabbi Yose the Gallilean would permit eating bird-meat in milk, and the people of his place would eat it, as is explained in the Talmud.

But when there was assent by all regarding one of these gezeirot – one may not transgress it in any way

. . .

The fifth category

These are the laws that are made via analysis to arrange interpersonal matters a matter that has in it no addition to the words of the Torah nor subtraction or in matters that are because of tikkun haolam in matters of religious law and these are what the Sages called "takkanot and minhagot" and it is forbidden to transgress them in any way since the entire nation has assented to them Shlomo a"h warned against transgressing these and said who breaches a fence a snake will bite him . . . .

. הם הדינים שקבעום הנביאים והחכמים שבכל דור ודור על דרך הגדר והסייג לתורה,

והם שצוה ה' לעשותם באופן כללי באמרו *ושמרתם את משמרתי*, ובא בקבלה "= עשו משמרת למשמרתי". והם שקוראים אותם חז"ל גזרות.

וגם בהם יש שתהיה מחלוקת . . .

הלא תראה שבשר עוף בחלב הוא גזרה מדרבנן להרחיק מן העבירה, ואינו אסור מן התורה אלא בשר בהמה מהורה

> ואסרו חכמים בשר עוף כדי להרחיק מן הדבר האסור, ומהם מי שלא נראית לו גזרה זו,

לפי שר' יוסי הגלילי היה מתיר אכילת בשר עוף בחלב,

והיו אנשי מקומו כולם אוכלים אותו כמו שנתבאר בתלמוד.

וכשתהיה הסכמת הכל על אחת מגזרות אלו - אין לעבור עליה בשום פנים.

. .

והחלק החמישי

והחלק הרביעי

הם הדינים שנעשו בדרך העיון להסדרת הענינים שבין בני אדם

דבר שאין בו הוספה על דברי תורה ולא גרעון,

או בענינים שהם מפני תקון העולם בעניני הדת,

והם שקוראים אותם חכמים תקנות ומנהגות.

ואסור לעבור עליהם בשום פנים הואיל והסכימה עליהם כל האומה,

וכבר הזהיר שלמה ע"ה מלעבור עליהם ואמר *ופורץ גדר ישכנו נחש*...